

GAZETA ARADULUI

ZIAR COTIDIAN NAȚIONAL INDEPENDENT.

Abonamentul pe un an Lei 200, pe jumătate de an Lei 100, pe trei luni Lei 60.

◆ 6 pagini 6 ◆

Redacția și administrația:
Bulev. Reg. Maria No. 21.

Congresul maghiarilor din România.

Congresul dela Cluj a fost așteptat cu vădită nerăbdare atât de minorități, cât și de țară, întrucât în acel congres avea să se dea o formă definitivă dorinței maghiarilor de a participa la viața publică și de a uza, astfel, de drepturile ce îi sunt recunoscute în cadrele patriei celei noi.

Această participare la viața publică a minorităților ar fi trebuit să aibă loc mai demult dacă s'ar fi ținut seamă de recomandările riguroase ale rațiunii.

Intârzierile înregistrate pot fi socotite însă ca explicabile, deoarece, omeneste vorbind, se poate înțelege ușor, că minoritățile maghiare fuseseră prea mult obișnuite cu atmosfera fostului regim pentru ca să poată să se aclimatizeze repede cu noua stare de lucruri.

Timpul însă care este un excelent judecător și sfătuitor a sfârșit prin a face ca minoritățile maghiare să înțeleagă rostul adevăratei situații.

Faptul este înbucurător și ori care ar fi la început îndoielele și ezitățile, avem speranță că în timpul cel mai scurt posibil lucrurile vor ajunge acolo, unde consiliază să se ajungă o dreaptă înțelegere a realităților.

Odată făcută această constatare ne exprimăm convingerea că contrariul, în bună parte, discuțiilor ce a avut loc în prima ședință a congresului, spiritele conduse de tot calmul necesar, vor aprecia situația cu rece și largă obiectivitate.

Este momentul, ca în congresul ce se ține la Cluj să se constate, de către minorități, bunăvoința cu care acestea sunt tratate de Statul român cum și modul loial cum se înțelege în România înregistrată, țară a tuturor libertăților și a celui mai larg spirit democratic, să se dea o soluție chestiei minorităților etnice, în conformitate cu cerințele vremurilor noi și cu modul cum trebuiesc rezolvite, astăzi, problemele de înalt ordin social național.

O asemenea atitudine înțeleaptă și desinteresată din partea minorităților etnice este cu atât mai necesară azi, cu cât nu de mult numeroși agenți ai propagandei maghiare în streinătate au căutat să facă, acolo, o miscare defavorabilă statului român, în sensul că s'a căutat să se arate, falsificându-se adevărul, că în

România, minoritățile ar fi supuse unui regim deosebit de tiranic și sever.

Este inutil să adăugăm că felul acesta de propagandă ungurească, în dauna statului român a fost privit cu neîncredere de marile națiuni ale apusului ce erau de mult încă informate de modul larg și de deosebita bunăvoință, cu care România înțelege să soluționeze chestia naționalităților.

O dezavuare fățișă și sinceră a propagandei maghiarilor din Pesta, este drept și legitim, să vie chiar din partea minorităților ungare dela noi, cari, în epoca de după război, odată cu încetarea unor esplicabile resentimente, au putut să-și dea seama de generozitatea statului român.

Congresul dela Cluj este cel mai excelent prilej ca minoritățile maghiare din România să poată să restabilească adevărul, anihilând astfel, pe bază de adevăr și de dreptate, uneltirile agenților din Pesta.

*

Făcând o analiză sumară a celor debătute în ședința preliminară a congresului cât și în discuțiile ce au avut loc în ședințele din ziua întâia, trebuie să constatăm cu satisfacție frumoasă ideea a congresiștilor, de a inaugura debaterile printr'un omagiu către Tron și Dinastie sub forma unei telegrame expediate M. S. Regelui.

Trebuie să constatăm de asemenea că în punctele programului asociației să găsim în primul rând: asigurarea autonomiei și a intereselor economice sociale, culturale și aceea a libertății religioase, adică a tuturor acelor libertăți ce au fost recunoscute încă dela început de către Statul român, minorităților sale etnice.

Dacă am mai fi dorit însă ceva, ar fi fost desigur, ca odată cu citarea punctelor acestora din program, să se pue de asemenea, în evidență și faptul că toate acele prevederi ale programului fac într'un mod stăruitor obiectul de atențiune al oficialității românești.

În același program găsim, însă, cu surprindere și multe puncte, ce fără îndoială nu ar putea fi admise în împrejurările de azi.

Astfel nu ar putea să se admită, și aceasta pentru înalte interese de stat, și cel puțin deocamdată, pretențiile minorităților cu privire la desființarea stării de asediu, la aceea a cenzurei cum și la desființarea serviciilor de siguranță.

Astăzi când maghiarii din Pesta, care nu înțeleg pe deplin rostul noii întoc-

miri a lucrurilor, să dedau încă la organizarea de conspirații și de atentate în contra statului român; astăzi când teritoriile alipite mișună încă de spioni și de agenți plătiți de organele lui Horty, statul român nu poate să renunțe la cenzură și la starea de asediu în apropierea frontierei, după cum nu poate să renunțe nici la vre-unul din mijloacele ce el are la dispoziție pentru garantarea spiritului de ordine și pentru menținerea unei necesare discipline sociale.

Minoritățile ar trebui să recunoască aceasta. în mod public, în congresul dela Cluj, după cum ar trebui să recunoască de altminteri și larga obiectivitate cu care măsurile restrictive ale cenzurei și stării de asediu sunt aplicate în localitățile de frontieră.

Chestiuni ca aceea a urcării salariilor, funcționarilor, a reorganizării serviciului militar și a asigurării putinței de a se călători liber în țară și în streinătate, chestiuni ce se găsesc, de asemenea înscrise în programul asociației, sunt fără îndoială legitime.

Statul preocupat ca în totdeauna de ideea de protecție a minorităților recunoaște legitimitatea unor asemenea cereri; el își rezervă însă dreptul să găsească soluțiile cele mai nimerite, în timpul cel mai scurt posibil, ținând însă să amintească faptul că ori ce măsuri de îndreptare și ori ce reforme, pentru a fi realizate, cer un anumit timp material.

Călăuzit de convingerea că trebuie asigurat în toate direcțiunile progresul minorităților, statul va proceda la la o cât mai repede aplicare a tuturor măsurilor ce trebuiesc să fie luate.

Statul român așteaptă însă ca minoritățile maghiare să înțeleagă, la rândul lor, toate sacrificiile ce se fac în vederea grabnicei lor desvoltări.

Așteptăm deci ca în discuțiile ce mai au loc să se recunoască în mod loial și aceea ce statul face pentru naționalități cum și spiritul de dreptate de care el a fost și este însuflețit.

Mărfurile germane libere la import.

București. Guvernul a ordonat punctelor vamale, să nu mai încasseze taxele excepționale după mărfurile importate din Germania; această măsură a fost luată după ce guvernul României a fost încunostiințat, că încassarea acestor taxe vamale a fost suspendată de guvernele statelor aliate.

(Ag. Damian.)

Parlamentul.

Ședința Camerei dela 6 Iulie.
(Telefonic.)

București. — Ședința de Joi se deschide la orele 2 și jumătate d. a. Prezidează d. Zamfirescu.

D. Schitănescu arată în legătură cu socotelile întocmite de d. Madgearu relativ la prețurile de expropriere a pământurilor, că aceste socoteli sunt făcute în lipsă de cunoștințe speciale necesare și sunt departe de a ilustra adevăratele nevoi și adevărata situație.

D. Lăzărescu arată unele dintre neajunsurile cari au izvorit din împrejurarea, că deputații din opoziția națională, nu au fost în situație să poată exercita vreo influență la întocmirea actualului proiect de reforma agrară.

Camera intră în ordinea de zi. Se deschide în continuare discuția pe puncte asupra proiectului de reformă agrară pentru vechiul regat.

D. Răducanu la discuțiile asupra punctului 157 din proiect, pledează pentru acceptarea de Cameră, a punctului de vedere, preconizat de parlamentul din Iași și cere, cu prețul de expropriere al pământului să fie stabilit la de 20 de ori suma arendei din 1918.

D. min. Garoflid argumentează, că prin eventuala acceptare a propunerii dlui Răducanu, s'ar deschide larg terenul pentru speculatorii cu prețurile pământurilor, fapt ce ar avea în acest domeniu aceleași urmări funerte, cari există azi pe piața de articole de prima necesitate.

Camera votează fără nici o modificare articolele 157 și 158.

D. I. Mihalache, în legătură cu articolul 158, votat deja, arată că darea de 37 lei 50 bani, de hectarul de pășune, este prea mare pentru țaran.

În cazul când valuta noastră s'ar îmbunătăți, țărănimii îi va fi și mai imposibil să facă față acestor dări.

Părerea vorbitorului este, că în cazul când reforma apară s'ar fi votat în anul trecut, statul ar fi realizat un câștig de trei miliarde lei. Astăzi statul abia dacă va putea să realizeze un câștig de un miliard.

Camera votează articolul 159 din proiect, fără nici o modificare.

Se rela în discuție punctul 31 al reformei agrare.

D. Maniu accentuează din nou, că actualele corpuri legiuitoare nu pot fi considerate de Constituantă, deoarece nu reprezintă în mod liber națiunea.

Declară că actuala Constituție nu este valabilă pentru noile teritorii.

Închee arătând, că Ardealul s'a unit cu vechiul regat de bunăvoie.

Această afirmație a dlui Maniu este salutată de Camera urale și ovațiuni.

D. general Averescu, primministru declară, că guvernul este de părere, că pentru noile teritorii trebuie încă menținută în vigoare constituția după care au fost guvernate înainte de unire.

D. Maniu își exprimă neîncrederea în sinceritatea afirmațiunii șefului guvernului.

Camera votează fără modificare punctul de reformă agrară.

Președintele ridică ședința lu orele 7. seara.

(Ag. Damian.)

Aviz pentru cercetașii cohorței „Moise Nicoară“.

În vederea excursiilor și taberelor organizate de către Comandamentul Mării Legiuni „Asociația Cercetașilor Români“, comandamentul cohorței „Moise Nicoară“ face cunoscut cercetașilor săi următoarele:

Tabăra dela Tekirghiol va dura dela 12 Iulie până la 12 August.

Tabăra dela Sinaia va dura dela 18 Iulie până la 9 August.

Tabăra dela Sibiu va dura dela 20 Iulie până la 20 August.

Excursia dela Arad—București—Brăila—Galați.

Cercetași doritori de a lua parte la una din aceste tabere sau la excursia proiectată, vor ananța comandamentul cohorței până la 5 (cel mai târziu 8 Iulie) prin postă sau personal n. d. m. între orele 10—11 la sediul cohorței.

Condițiuni pentru tabără. Cercetașii vor trebui să aibă uniformă, sac de spate, rufe și illeustens (bidon, gamelă, lingură, cuțit, furculiță, servet, cană de apă, săpun, perii de dinți, — de haine — de ghețe, pieptene, foarfeci, ac și ată etc., apoi pătură și o haină pentru timp mai rece; caet de schițe, carnet, creioane etc.

Două-trei cărți alese poate să aducă fiecare cercetaș, și cari să fie destinate bibliotecii taberei.

Fiecare cercetaș va aduce cu sine suma de 200 lei, care sumă va fi depusă în cancelaria taberei respective și va fi înscrisă în registrul de cassă. Fiecare cercetaș va avea partida sa, în care va fi trecut zilnic ceea ce a cheltuit. La plecare i se va elibera o foaie-cont.

Pentru excursiunile cohorțelor organizate de Marea Legiune s'au organizat atât găzduirile cât și terenurile potrivit itinerariilor stabilite.

Fiecare cercetaș va avea cu sine legitimația pajura și însemnal mic, carnetul.

S'a aprobat ca cercetașii să călătorească pe CFR, cu o reducere de 75% din tariful drumului, de care beneficiază și atunci când călătoresc și individual, posedând un ordin de serviciu, (eliberat de com. cohorței).

Comandamentul cohorței Arad.

Comandamentul cohorței „Moise Nicoară“ din Arad aduce la cunoștința cercetașilor săi, că în urma intervenției „Mării Legiuni“ s'a obținut pentru cercetași cămăși de flanel (cohorței) à 50. — lei, centuri à 14 lei. Cercetașii cari doresc să cumpere din aceste efecte, sunt chemați a anunța în cel mai scurt timp comandamentul cohorței.

Comandamentul cohorței „Moise Nicoară“ Arad.

N. B. Casa S. Pragher din București a oferit pentru cercetași și comandanți cămăși de satin sau de flanel în două culori — ca cele întrebuițate pentru football — pe prețul de 95 lei bucata și costume complete din stofă de lână culoarea bleu-morizoot, pantaloni lungi, vesteoane încheiate, cu prețul de 220 lei costumul.

Comande se pot face prin Comandamentul cohorței „Moise Nicoară“.

Dela Asociația „Cercetatașii României“ Cohorta „Moise Nicoară“ Arad.

Toți cercetașii (cari au depus legământul cercetășesc) și au carte de cercetaș (ce servește ca legitimație) sunt îndatorați a lua viza și ștampila (cu ștampila oficială a cohorței). Această carte în caz când nu va fi prevăzută cu cele amintite mai sus își pierde valoarea.

Cărțile de cercetaș se pot prezenta sau trimite din 5—10 Iulie a. c. la sediul cercetașilor (Liceul „Moise Nicoară“) în fiecare zi n. de m. între orele 10—11.—Comandamentul cohorței „Moise Nicoară“ Arad.

În atenția tuturor!

Comandamentul cercetașilor din Arad face de cunoscut; cu începere de 10 Iulie 1921, că numai acele cărți de cercetași sunt valabile, cari sunt prevăzute cu ștampila oficială a cohorței. Comandamentul cohorței „Moise Nicoară“ Arad.

Pentru invalizii, orfanii și văduvele din război.

Se atrage atențiunea tuturor invalizilor, văduvelor și orfanilor de război depe raza acestui Cerc de Recrutare, ca orice cerere vor avea pe viitor relativ la acordarea pensiunii, ajutoarelor, brevete R. M. S. închirieri fără licitație de cantină, cherete, bufete etc. funcțiuni publice, eliberarea certificatelor de identitate, carnetelor de călătorie pe C. F. R. cu reducere de 75%, plasarea la muncă, în ateliere, fabrici etc. trimiterea la băi sau în sanatoriile Statului, scutire de dare personală și prestații, scutire de taxe școlare, inpropriere, etc... sau orice reclamațiuni vor avea de făcut să se adreseze în scris, (ne timbrată cerere sau reclamația) prin primăriile lor (comunele) respective — care sunt obligate conform regulamentului privitor la aplicarea legii pentru înființarea Of. Național al I. O. V. de război să facă și să înainteze aceste cereri locului în drept — Bir. Pensiilor și al Oficiului Județean I. O. V. de lângă Cercul de Recrutare Arad și care în dreptul său va dispune cele legale.

Totodată se atrage atențiunea tuturor I. O. V. de război ca ori și ce cerere sau reclamațiune vor înainta-o fie prin primăriile (comunele) lor respective fie direct Bir. Pensiilor și al Of. Naț. Jud. I. O. V. de lângă Cercul de Recrutare Arad. trebuie să arate următoarele date.

1. Invalizii vor arăta nrul și seria biletului de reformă al comisiei de clasare, dăra când au fost clasați și situației de reformat.

2. Orfanii și văduvele vor arăta nrul Certificatului de identitate primit dela Of. Național I. O. V. sau în lipsă a acestuia un certificat dela primărie unde domiciliază, din care să se poată constata că într'adevăr este văduva, respectivă orfan de război.

În conformitate cu ordinul M. de R. Of. Naț. I. O. V. Nr. 3231 comunicat cu ord. C. 7 Terit. Nr. 1582 din 11/VI/921. Se face cunoscut tuturor invalizilor, văduvelor și orfanilor de război care aparțin acestui Cerc de Recrutare următoarele:

1. Acelora cari vor merge la reședința Comandamentului 7 Teritorial fără dovada acestui Cerc de Recrutare, că în adevăr au nevoie reală de călătorie pentru regularea dreptului lor la pensie, căutări de sănătate, etc..., nu li-se vor acorda foi de drum sau ajutor, ci vor veni pe speșele lor.

2. Invalizii nu trebuie să atașeze la cererile lor biletul de clasare ci este de ajuns să arate Nrul și seria biletului comisiei de clasare, data când au fost clasați și situația lui de reformat.

3. Cei care au dat din eroare aceste certificate se pot legitima cu carnetul de indentitate.

4. Biletul de clasare al invalidului precum și carnetul de identitate sunt actele cele mai importante, de care invalidul nu trebuie să se despartă.

Comandantul Cercului de Recrutare Arad și Director al Of. Naț. Județean I. O. V.
Colonel: I. Georgescu.

Șeful bir. pensiilor și al ofic. jud. J. O. V. Arad.

Sub-locot. R. Bejan.

Red. responsabil: Laurențiu Luca.

De vânzare un aranjament de prăvălie bine asortat. Adresa la administrațiunea ziarului. 2

CUMPAR in orice cantitate sticle de bere, de 5½ deci, Str. Barițiu Nr. 6. 1

Serată artistică în 9 și 10 Iulie, seara la orele 9, în Palatul Cultural, cu concursul Dlor Boros, Kökény :: Köváry, Gárdos Czeglédy.

Bilete la Agenția de publicații „Kelet”
:: Strada Alexandri Nr. 1. ::

Cercul A. CRATYL Sâmbătă 9 Iulie și în zilele următoare ::

mare reprezentație cu program bogat compus din 20 numere de atracții. La fine mari lupte de campionat. Se mai luptă pentru premiul de

3000 Lei

afară de cei 5 maestri luptători anunțați, încă următorii maestri luptători: Kornatz, cel mai tare luptător în lume din Germania, Steinbach maestru luptător din Austria, Fristensky maestru luptător din Cehoslovacia, Tomasevk cel mai tare și cel mai mare maestru luptător din Iugoslavia, Richter maestru luptător din Austria. — Inceputul la ora 9 seara.

IOSIF KUN

mare depozit de bijuterii, articole
:: optice și oroloage ::

Arad, Bulevardul Regina Maria Nr. 17.

Ochitari veritabili Zeiss. Mare asortiment de cadouri ocazionale și de nuntă. Cel mai mare depozit a renumitelor fabricate Zeiss, în Arad și județ.

Carol Kneffel și Fiul

comerciant de lemne și cărbuni : Arad, Bulevardul Regele Ferdinand No. 1.

Succesorii lui Em. Varga

Bobojcsó și soția lui Szabó

„Sfanta Margareta” prima și cea mai mare antreprisă de înmormântări în Arad, Bul. Regina Maria 13. (Palatul Minorilor).
Lângă intrarea în biserică.

Efectuește înmormântări dela celea mai simple până la cele mai pompoase. Exhumări și transporturi de cadavre în orice parte a țării, cu promptitudine. :: Telefon noaptea: 13, serviciu de noapte: Strada Kazinczy Nr. 3. Telefon 738.

Desideriu Lusztig

magazin de ciorapi
:: și mănuși ::

Arad, Bul. Regina Maria Nr. 14.

Primăria orașului cu drept de municipiu Arad.

No. 4501/1921. pm.

Publicațiune de concurs.

Devenind necesară completarea unor posturi dintre posturile organizate prin noul regulament de organizare al orașului, având în vedere starea materială a orașului și asigurarea bunului mers al administrației publice, se escrie concurs pentru îndeplinirea posturilor mai jos specificate cu valabilitate definitivă:

I. La serviciul primăriei

pentru posturile de:

1. Subnotar cl. II., încadrat în cl. de sal. IX. gr. 3.
2. Practicant adm., încadrat în cl. de sal. XI. gr. 3.
3. Funcționar auxiliar, încadrat în cl. de sal. XI. gr. 3.

II. La serviciul administrativ

pentru posturile de:

5. Primnotar, încadrat în cl. de sal. VII. gr. 3.
6. Evidențiar, încadrat în cl. de sal. X. gr. 3.

III. La serviciul economic

pentru posturile de:

7. Subnotar cl. I., încadrat în cl. de sal. VIII. gr. 3.
8. Subnotar cl. II., încadrat în cl. de sal. IX. gr. 3.
9. Practicant administrativ, încadrat în cl. de sal. IX. gr. 3.
10. Cancelist, încadrat în cl. de sal. X. gr. 3.
11. 2 (doi) funcționari auxiliari, încadrați în cl. de sal. XI. gr. 3.

IV. La serviciul cultural

pentru postul de:

12. Bibliotecar „Palatul Cultural” încadrat în cl. de sal. VIII. gr. 3.

V. La serviciul tehnic

pentru posturile de:

13. Priminginer, încadrat în cl. de sal. VIII. gr. 3.
14. Funcționar tehnic auxiliar, încadrat în cl. de sal. XI. gr. 3.
15. Inspector de curățenie publică, încadrat în cl. de sal. XI. gr. 3.

VI. La antistia comunală circ. I.

pentru posturile de:

16. Subșef de antistie, încadrat în cl. de sal. VIII. gr. 3.
17. Subnotar cl. II., încadrat în cl. de sal. IX. gr. 3.
18. Șef-comandant de pompieri încadrat în cl. de sal. IX. gr. 3.
19. 2 (doi) plutonieri pompieri salarizați după normele tabelii E.
20. 2 (doi) pompieri conducători de cablu salarizați după normele tabelii E.
21. 2 (doi) pompieri ajutoari de conducători de cablu sal. după normele tabelii E.

22. 20 (douazeci) pompieri salarizați după normele tabelii E.

VII. La serviciul sedriei orfanale

pentru posturile de:

23. Președinte la sedria orfanală, încadrat în cl. de sal. VII. gr. 3.
24. Subnotar cl. II., încadrat în cl. de sal. IX. gr. 3.
25. 2 (doi) funcționari auxiliari încadrați în cl. de sal. X. gr. 3.

VIII. La serviciul contencios

pentru postul de:

26. Subnotar cl. I., încadrat în cl. de sal. VIII. gr. 3, unde pot recurge exclusiv numai candidați de avocat.

IX. Serviciul casieriei

pentru postul de:

27. Funcționar de casierie, încadrat în cl. de salar X. gradația 3.

Invit pe toți aceia cari doresc a ocupa aceste posturi să-și înainteze petițiile însoțite de documentele prescise în art. I. din legea anului 1883 la oficiul primăriei orașului Arad inclusive până în 21 Iulie a. c. Notez, că pentru buna reușită a concursului, autoritatea orașului la unele posturi abstea dela pregătirea prescisa în art. I. legea anului 1883 dar cei cari posed aceste pregătiri vor fi preferați.

Concurenții cari nu stau în serviciul orașului, afară de documentele de pregătire sunt datorii a certifica starea sanitară prin atestat medical oficial, precum și aceea că obligativității militare când și cum au satisfăcut.

Arad, la 4 Iulie 1921.

Dr. Ioan Robu, m. p.
primar.

Primăria orașului cu drept de municipiu Arad.

No. 4041/1921. pm.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că în urma ordinului ministerului de interne No. 21727/1921 față cu informațiunile obținute, că unele instituțiuni particulare și unii comercianți refuză se arboreze drapelul românesc la diferite serbări naționale, atrag atențiunea tuturor, că acest drapel este și semnul exterior al suveranității noastre naționale, pentruce invit și rog ca pe viitor toată lumea cu dragă inimă și neindemnați de nimeni să arboreze acest drapel, dând dovadă că nutresc sentimente frumoase pentru țara în care trăesc.

Arad, la 30 Iunie 1921.

Dr. Ioan Robu, m. p.
primar.

Antistia comunală a circumscripției I. Secția militară.

No. 12440—1921.

Publicațiune.

Conform ordinului Cercul de Recrutare No. 2497/1921. toți invalizii cari urmează să fie clasați sau revizuiți pe viitor, să nu-se mai prezinte fără bilete de reformă sau scutire la Comisia Medico militară.

In caz dacă le-au pierdut, sau le-au furat se inaintaze rugare către Ministerul de Război direcția VI. sanitară pentru a fi publicat în Monitorul Oficial și a li-se elibera altele.

Arad, la 27 Iunie 1921.

Pocioianu, m. p.
șeful circ. I.

BENI OBLATH

Arad, Piața Ștefan cel mare No. 8.

Depozit de lemne. Lemne de foc, scânduri pentru măsari și lemne pentru zidiri de casă.